

Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma 2012 - 2019

Voortgangsrapportage juli 2012- oktober 2013

29 oktober 2013

Inleiding en opbouw

Provinciale Staten hebben in juli 2012 het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma (IGP) vastgesteld. De looptijd van het IGP is 2012 – 2019 en is daarmee een lang lopend programma dat nu ruim een jaar onderweg is. Deze eerste voortgangsrapportage geeft inzicht in de stand van zaken bij de uitvoering van het IGP.

In de rapportage komt achtereenvolgens aan de orde:

- de kern van het vastgestelde IGP;
- gebiedsontwikkeling tegen de achtergrond van de economische crisis;
- trends en voortgang van het IGP;
- financiën;
- samenvatting;
- Bijlage: overzicht IGP – projecten met doel en een korte schets van de stand van zaken.

De kern van het vastgestelde IGP

In het IGP is het centrale programmadoel: een gebundelde inzet van middelen (financiën, bestuurskracht, kennis) om gebiedsontwikkelingsprojecten te realiseren waarin meerdere grote provinciale beleidsdoelen bij elkaar komen.

Een bijkomend programmadoel is integraal samenwerken van beleidsvelden op alle niveaus binnen de provincie Utrecht.

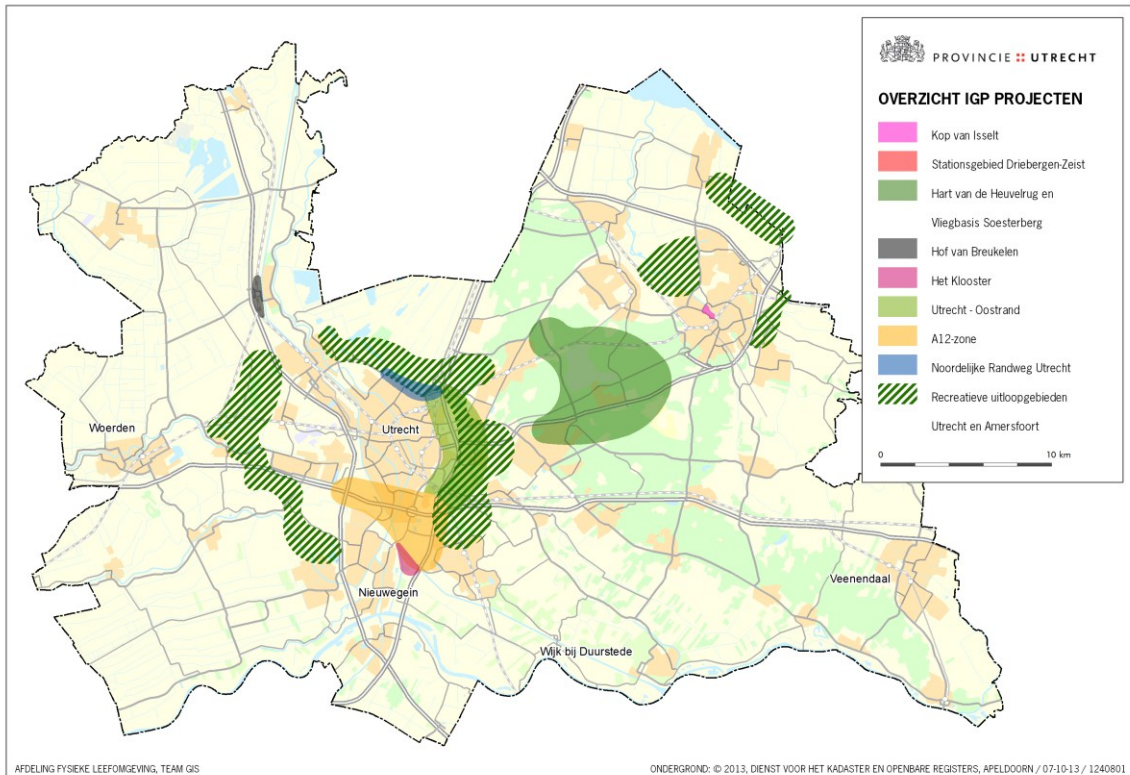
In het IGP wordt geconstateerd dat er een aantal 'hotspot' gebieden zijn. Op deze plekken komen meerdere provinciale beleidsdoelen (b.v. woningbouw, kantoren, natuur, recreatie etc.) bij elkaar en is er daadwerkelijk sprake van gebiedsontwikkeling. Tegelijk zijn het gebieden waar door de complexiteit en veelheid aan belangen versnippering en onvoldoende afgestemde aanpak en inzet van middelen dreigt. Hierdoor worden er kansen gemist.

Juist hier is het IGP voor bedoeld. Door gerichte investeringen vanuit het IGP – bovenop gebundelde investeringen vanuit andere provinciale programma's - wordt de integraliteit en realisatiekansen versterkt.

Op basis van deze benadering zijn er 4 criteria benoemd om IGP – investeringsbudget te kunnen inzetten:

- er is sprake van een programma-overstijgend doelbereik en – indien relevant – van meerdere provinciale investeringsprogramma's;
- inzet van de provincie Utrecht doet er toe: zonder inzet wordt provinciale doelen niet gerealiseerd en/of krijgt het project geen voortgang;
- rol en inzet van provincie wordt gedragen door de andere deelnemende partijen;
- er is reëel zicht op uitvoering.

Met deze criteria zijn in het vastgestelde IGP 9 projecten benoemd die IGP –waardig zijn en waar inzet van investeringsgeld aan de orde kan zijn. Deze zijn op de onderstaande kaart opgenomen.

Voor de periode 2012 – 2015 hebben PS €13.450.000 gereserveerd voor investeringen in de verschillende gebiedsontwikkelingsprojecten. De daadwerkelijke beschikbaarstelling van de investeringsgelden in de IGP-projecten vindt plaats op basis van een realisatieplan, dat door PS wordt vastgesteld. Daarnaast is er jaarlijks een beperkt bedrag aan procesgeld beschikbaar, voor bijvoorbeeld vooronderzoeken en haalbaarheidsstudies met de partners.

Gebiedsontwikkeling tegen de achtergrond van de economische crisis

De economische crisis heeft grote consequenties voor gebiedsontwikkeling, zeker in het stedelijk gebied waar in het IGP de nadruk op ligt. De vraag naar woningen, kantoren en bedrijventerreinen is sterk gedaald. Bij kantoren en in mindere mate bij bedrijventerreinen lijkt dit structureel. Tegelijkertijd hebben de overheden veel minder financiële middelen en zijn banken en investeerders veel voorzigtiger geworden met investeringen. Deze ontwikkelingen versterken elkaar onderling. Alle partijen die voorheen een duidelijke rol hadden zijn hun rol opnieuw aan het uitvinden.

Dit heeft enorme gevolgen voor de wijze waarop transformatie van gebieden tot stand komt. Echt grootschalige ontwikkelingen komen nu nauwelijks van de grond. De ontwikkelingen verlopen in kleine en te overziene stappen, heel direct aansluitend bij de concrete vraag en met veel initiatief van onderaf (organische ontwikkeling). Daarbij is er een continue zoektocht naar nieuwe samenwerkingsvormen, naar de sleutel en energie om een beweging op gang te brengen en naar nieuwe financieringsvormen.

Vrijwel alle IGP – projecten hebben hiermee te maken. Enerzijds gaan ontwikkelingen hierdoor op dit moment vaak minder snel dan partijen willen. Anderzijds biedt inzet van IGP-middelen juist de kans om nét dat ene zetje te geven dat andere partners over de streep trekt.

Trends en voortgang van het IGP

IGP verbindt de provinciale doelen op gebiedsniveau

Het centrale programmadoel is een gebundelde inzet van middelen (financiën, bestuurskracht, kennis) om gebiedsontwikkelingsprojecten te realiseren waarin meerdere grote provinciale beleidsdoelen bij elkaar komen.

Wat goed blijkt te werken is het verbinden van de grote provinciale beleidsdoelen op gebiedsniveau. Juist hier gaat het uiteindelijk om: realiseren we op gebiedsniveau deze doelen? Het IGP heeft een grote stimulerende invloed bij het verbinden van doelen. Er worden steeds meer verbindingen gelegd tussen de opgaven en ze worden in samenhang opgepakt. Bestuurskracht en kennis worden hierbij steeds meer gebundeld ingezet. Concreet voorbeeld is de N411 in Utrecht – Oost, waar de besluitvorming over inzet van IGP-investeringsgeld wordt voorbereid. Hier worden doelen op het gebied van mobiliteit (doorstroming en verkeersveiligheid) gekoppeld aan provinciale doelen op gebied van natuur, recreatie, landschap en cultuurhistorie. Een ander voorbeeld is het gebied Hollandse IJssel binnen het recreatieve uitloophet Utrecht. Hier worden niet alleen de recreatiegebieden in ogenschouw genomen, maar worden ook de koppelingen verkend met natuur (EHS en groene contour), waterberging en cultuurhistorie.

Achterliggend idee bij het IGP is onder meer dat het IGP er aan bijdraagt dat sectorale financiële middelen 'ontschot' worden en op geïntegreerde wijze in gebiedsontwikkelingen worden ingezet. In de praktijk blijkt dit complex: veel sectorale middelen liggen stevig vast in onze provinciale programma's en kunnen niet snel en eenvoudig op een flexibele manier worden ingezet. Wél wordt steeds nadrukkelijk gezocht naar afstemming van de inzet van de budgetten.

De uitstraling van het IGP is overigens groter dan alleen bij de geselecteerde IGP – projecten. Door een informatieronde door de organisatie zijn naast de 9 projecten ook veel andere ontwikkelingen 'gescand' op kansrijkheid voor een IGP – bijdrage. Ook dit heeft geleid tot het leggen van veel verbindingen tussen provinciale doelen op gebiedsniveau.

Actief zijn in gebieden waar energie zit

Hierboven is al geschetst dat de economische crisis gevolgen heeft voor het tempo en aanpak van gebiedsontwikkeling. Tegelijk biedt de crisis ook veel kansen, ook bij de IGP – gebiedsontwikkelingen. Het is daarbij continu zoeken naar waar de beweging, middelen en energie zit. En daarbij is het de uitdaging per project de route naar succes te vinden, tot aan verrassende nieuwe samenwerkingsvormen aan toe. Dit is onder meer te zien in de projecten Stationsgebied Driebergen - Zeist, Utrecht – Oost (zie ook volgende kopje), A12-zone en Recreatieve uitloophet ronds Utrecht. Bij Driebergen – Zeist heeft de provincie zelf gekozen voor een actieve deelnemende aanpak en zelf gronden voor een essentiële parkeergarage gekocht. Bij de A12 – zone er in een periode van 'actief rentmeesterschap' ruimte voor initiatieven van private partijen en zijn hierover afspraken gemaakt. Bij de Hollandse IJssel (onderdeel van het recreatieve uitloophet Utrecht) werken overheden en particulieren samen, ieder vanuit zijn/eigen rol, om tot een aantrekkelijke inrichting van het gebied te komen. Allemaal voorbeelden van gebieden waar energie zit, ook in tijden van economische crisis.

Het aansluiten op de energie in gebieden betekent ook dat in een kort tempo een nieuwe gebiedsontwikkeling op de IGP – agenda kan komen.

Utrecht Oost en Hart van de Heuvelrug

Dit zijn 2 belangrijke IGP projecten die zich in een heel verschillende fase bevinden.

Utrecht Oost is een goed voorbeeld van een vernieuwende aanpak in een gebied waar veel energie zit. Utrecht Science Park is als cluster van hoogwaardige kennis-economie een belangrijke motor voor de Utrechtse economie. Daarnaast zijn er vraagstukken op het gebied van bereikbaarheid (openbaar vervoer en auto) en blauw-groene ontwikkelingen in het aangrenzende landelijk gebied. Al deze vraagstukken hebben sterke onderlinge relaties, in een gebied met veel dynamiek en veel belanghebbende partijen.

Juist in zo'n gebied is het de vraag wat de komende periode de belangrijkste opgaven zijn, welke rol de (provinciale) overheid moet vervullen en welke vorm van samenwerking het meest effectief is. Deze vraag moet samen met alle partijen (overheden, organisaties, maar zeker ook de lokale initiatiefnemers en lokale netwerken)

gezamenlijk worden beantwoord. Hier wordt procesgeld van het IGP ingezet om de start hiervan mogelijk te maken en investeringen op elkaar af te stemmen. Parallel hieraan loopt een gebiedsuitwerking A27, over de inzet van €15 miljoen voor de inpassing van de verbreding van de A27.

Hart van de Heuvelrug is een succesvolle gebiedsontwikkeling die nu in de uitvoering is. De betrokken partijen werken aan een 'Afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug'. Drie thema's vormen de leidraad: kosten beperken, opbrengsten optimaliseren en integrale aansturing van de rode projecten. Onderdeel van het nieuwe afsprakenkader is dat de provincie geen rente meer in rekening brengt op de voorfinanciering van het programma, zodat er meer ruimte is om in de planning in te spelen op de marktkansen. Voor deze inkomstenderving binnen de provinciale treasury moet dekking worden gevonden, waarvoor o.a. het IGP in beeld is. Besluitvorming over de dekking zal plaatsvinden in de Jaarrekening 2013 en Voorjaarsnota 2014.

Nieuw IGP-project: ontwikkelingsgebieden in focusgemeenten binnenstedelijke ontwikkeling

In het programma Wonen en binnenstedelijke ontwikkeling zijn 2 strategische focusgemeenten (Utrecht en Amersfoort) en 5 focusgemeenten (Nieuwegein, Houten, Woerden, Wijk bij Duurstede en Veenendaal). Voor 4 focusgemeenten zijn al samenwerkingsovereenkomsten gesloten en specifieke ontwikkelingsgebieden benoemd. Deze ontwikkelingsgebieden hebben vaak diverse grote opgaven op het gebied van woningbouw, kantoren, bedrijventerreinen, bereikbaarheid, waterveiligheid / waterberging enz.. Hier is een koppeling met het IGP kansrijk. Een voorbeeld van zo'n gebied is De Hoef in Amersfoort, een gebied van veel kantorenleegstand. Vanuit het IGP wordt nu in De Hoef procesgeld ingezet om als eerste stap de ruimtelijke ontwikkelingskansen en de economische haalbaarheid van lokale initiatieven in beeld te brengen.

Kansrijke projecten... maar nu nog geen ontwikkeling

Niet in alle projecten is het tempo van ontwikkeling even hoog. Ook dat is onderdeel van gebiedsontwikkeling; er kunnen fasen zijn waarin ontwikkelingen in een laag tempo plaatsvinden omdat de (financiële) haalbaarheid er op dit moment niet is of er gewacht wordt op besluitvorming in een breder verband. De Kop van Isselt (financiële haalbaarheid) en Hof van Breukelen (afwachting van besluitvorming) zijn hiervan voorbeelden. Overigens kan dit ook weer snel veranderen. De ervaring leert dat er soms initiatiefnemers uit onvermoede hoek komen die een impuls kunnen geven aan dit soort projecten. Op dat moment kan stimulering door de provincie via het IGP een katalysator zijn.

Financiën

Uitvoeringsverordening

In mei 2013 hebben wij de 'Uitvoeringsverordening subsidie Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma' vastgesteld. Daarbij is de juridische basis gelegd om daadwerkelijk investeringsbudget van het IGP uit te kunnen geven.

Procesgeld en investeringsbudget

	Bedragen x 1000							
Onderdeel	2012	2013	2014	2015	Totaal	Wanneer budget	Gevolg budget einde jaar	2016 ev*
Beschikbaar Structureel Budget	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 16.000	CA 2012-20115		€ 4.000
IGP 2012-2019								
							Toevoegen aan resere	Nader te
9 projecten	€ 3.600	€ 3.250	€ 3.150	€ 3.450	€ 13.450	PS besluit per project	Projecten tbv het IGP	bepalen projecten
							Toevoegen aan reserve	
projecten bekend	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	PS besluit per project	Projecten tbv het IGP	€ -
							Vrijval algemene	
proces	€ 50	€ 100	€ 100	€ 100	€ 350,00	PS besluit juli 2012	middelen	€ 100

*) gekozen is voor een looptijd van het IGP t/m 2019

In het bovenstaande schema uit het vastgestelde IGP zijn de financiële middelen in jaarschijven opgenomen.

Procesgeld

Het procesgeld van het IGP is bedoeld om het proces rond gebiedsontwikkeling op gang te brengen of te faciliteren. In het startjaar van het IGP (2012) was het procesgeld niet nodig en kon dit terugvloeien naar de algemene middelen. Voor de periode 2013 – 2015 is er na een bezuiniging van €20.000 (verwerkt in de Najaarsrapportage 2013) nu jaarlijks €80.000 euro beschikbaar. Tot en met het 3^e kwartaal 2013 is totaal circa €64.000 procesgeld ingezet / voorzien, in de volgende gebieden:

- de A12 – zone: €10.000
- Utrecht – Oost: €41.500
- De Hoef in Amersfoort: €12.500

Investeringsbudget

Het totale investeringsbudget is voor de periode 2012 – 2015 €13.450.000, met reservevorming voor de periode 2012 - 2019. Bij de vaststelling van het IGP in juni 2012 is geconstateerd dat het noodzakelijk is provinciale participatie in IGP – projecten te bezien over meerdere jaren. PS hebben daarom besloten om de middelen uit de stelpost die in enig jaar niet geclaimd of besteed zijn voor IGP-projecten, beschikbaar te houden voor IGP-projecten in de periode 2012 – 2019.

In 2012 en 2013 zijn nog geen realisatieplannen aan PS voorgelegd. Wel verwachten wij nog dit najaar een standpunt in te nemen over de inzet van investeringsgeld uit het IGP voor de N411 met gekoppelde ingrepen in het kader van de bredere gebiedsontwikkeling Utrecht Oost. Naar verwachting kunnen wij hierover in 2014/2015 een realisatieplan aan PS voorleggen.

Samenvatting

Het IGP heeft een looptijd van 2012 – 2019 en is nu een ruim een jaar onderweg. Het IGP blijkt zeer waardevol bij het leggen van verbindingen tussen de grote provinciale beleidsdoelen in de gebiedsontwikkeling. Uit verschillende ervaringen bij IGP-projecten blijkt dat er aantoonbaar op een meer integrale wijze wordt gewerkt. Het daadwerkelijk ontschotten van sectorale gelden is feitelijk nog niet aan de orde. Wel wordt de inzet van deze gelden steeds meer op elkaar afgestemd.

Sinds juli 2012 hebben er belangrijke ontwikkeling plaatsgevonden in met name de IGP – projecten Utrecht – Oost (inclusief N411), Stationsgebied Driebergen – Zeist, Hart van de Heuvelrug en de recreatieve uitloopgebieden rondom Utrecht. De ontwikkelingsgebieden in de focusgemeenten van het programma Wonen en binnenstedelijke vernieuwing zien wij als nieuw IGP-waardig project.

Bijlage 1. Overzicht IGP – projecten

Project 1: Kop van Isselt

Doel

Transformatie van een verouderd en weinig intensief gebruikt bedrijfsterrein naar een aantrekkelijk en gemengd gebied met nieuwe functies (wonen, werken, recreëren) die bijdragen aan de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de stad als geheel .

Toelichting/ontwikkelingen

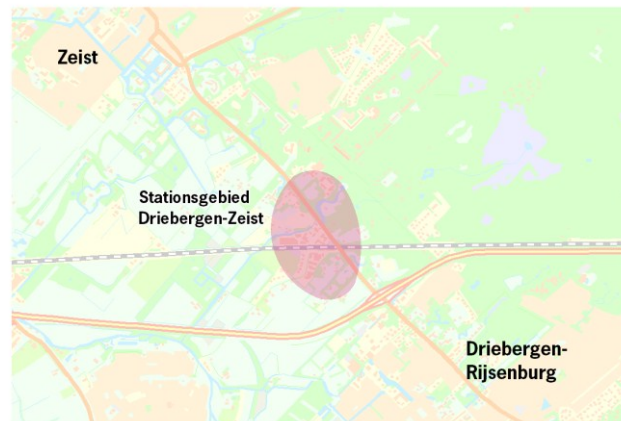
De Kop van Isselt/Oliemolenkwartier is nog een van de weinige gebieden in Amersfoort waar binnenstedelijke ontwikkeling bij het centrum met een behoorlijk omvang 'wonen' kan worden toegevoegd. De gemeente en provincie zijn in nauw contact over ondersteuning en samenwerking in dit potentierijke gebied.

De Kop van Isselt bestaat uit circa 16 hectare aan bedrijven en grootschalige perifere detailhandel en ligt tegen de binnenstad van Amersfoort aan. Er is sprake van druk op de industriële functies en leegstand en de openbare ruimte is verouderd. Het streefbeeld is een geleidelijke transformatie van industriegebied naar gemengd stedelijk gebied met wonen, werken en recreëren. De gemeente heeft een concept ontwikkelingsvisie opgesteld en de haalbaarheid van de gebiedsontwikkeling onderzocht. Het gebied biedt ruimschoots kansen, maar de gewenste verplaatsing van de ROVA legt grote druk op de financiële haalbaarheid.

Het aangrenzende gebied, het Oliemolenkwartier, is ook in beeld en biedt kansen voor binnenstedelijke ontwikkeling en woningbouw. De gemeente denkt voor dit gebied aan een scenario voor "slow urbanism", voor organische groei en stapsgewijs met een gemengd programma van wonen, creatieve economie en andere functies.

Vanwege de financiële situatie bij de gemeente Amersfoort ligt herontwikkeling van de Kop van Isselt op korte termijn niet voor de hand, maar zal eerder ingezet worden op organische ontwikkeling van het Oliemolenkwartier.

Project 2: Stationsgebied Driebergen-Zeist

Doel:

Kwaliteitsverbetering van het stationsgebied door de volgende aanpassingen: bouw nieuw stationsgebouw met voor alle fietsen ondergrondse fietsenstallingen, verbreding spoor naar vier sporen, verbreding en ondertunneling van de Hoofdstraat, nieuw busstation, nieuwe PenR voorziening. Aan beide kanten van het nieuwe station komt een ruim voorplein met een groene inrichting en passende voorzieningen. Het gebied krijgt een hoogwaardige uitstraling, die past bij de Stichtse Lustwarande.

Toelichting/ontwikkelingen

De totale aanpak van het stationsgebied is een project van ProRail, NS, de gemeenten Zeist en Utrechtse Heuvelrug, de provincie Utrecht en Bestuur Regio Utrecht. Driebergen-Zeist krijgt een nieuw station en het gebied eromheen wordt ingrijpend verbeterd. Het aantal sporen wordt ter hoogte van het station uitgebreid naar vier en de N225 kruist straks het spoor met een tunnel.

Inmiddels heeft de provincie de gronden voor de bovengrondse parkeergarage aangekocht. Op loopafstand van het toekomstige station van Driebergen-Zeist komen 600 parkeerplekken in een P&R garage. De bovengrondse parkeergarage komt in het gebied ten zuiden van het huidige station, waar nu een deel van de kantoren van Vierdaelen staat.

Deze parkeergarage wordt meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan, waarin alle infrastructurele ingrepen worden opgenomen. Tegelijk wordt gestart met het ontwerpen van de parkeergarage. Deze moet passen in het stationsgebied en qua uitstraling aansluiten bij "De Stichtse Lustwarande". Gestreefd wordt de garage in 2016 gereed te hebben zodat deze al tijdens de werkzaamheden aan het station gebruikt kan worden. Uiteindelijk is het nieuwe stationsgebied in 2020 gereed.

Project 3: Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg

Doel

Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in het gebied tussen Zeist, Soest en Amersfoort door het verbinden van versnipperde natuur en het creëren van ruimte voor woningen, bedrijven en zorgprojecten.

Toelichting/ontwikkelingen

Hart van de Heuvelrug is een programma waarin 25 projecten worden uitgevoerd. Van ecoduct tot bedrijventerrein, van nieuwe natuur tot woningbouw. In dit programma werken we nauw samen met de gemeenten Soest en Zeist, in totaal hebben 17 partijen de Raamovereenkomst ondertekend. Uitgangspunt is dat er financiële verevening plaatsvindt tussen de projecten, en dat de rood/groenbalans positief uitpakt. Inmiddels zijn 9, voornamelijk groene projecten, gerealiseerd. Door de huidige situatie op de woning- en vastgoedmarkt is er sprake van een financieel tekort. Ook loopt de in 2004 afgesloten Raamovereenkomst in 2014 af. In juni 2013 hebben de colleges van de gemeenten Soest en Zeist en de provincie ingestemd met het 'Afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug', volgens planning vindt eind dit jaar besluitvorming plaats in de gemeenteraden en provinciale staten. Dit afsprakenkader is richtinggevend voor de te maken nieuwe samenwerkingsafspraken. Drie thema's vormen de leidraad: kosten beperken, opbrengsten optimaliseren en integrale aansturing van de rode projecten. De voorgestelde maatregelen kunnen niet los van elkaar worden gezien. Onderdeel van het afsprakenkader is dat de provincie geen rente meer in rekening brengt op de voorfinanciering van het programma. Voor deze inkomstenderving binnen de provinciale treasury moet dekking worden gevonden, waarvoor o.a. het IGP in beeld is. Er wordt naar gestreefd om begin 2014 nieuwe samenwerkingsafspraken te maken.

Project 4: Hof van Breukelen

Doel

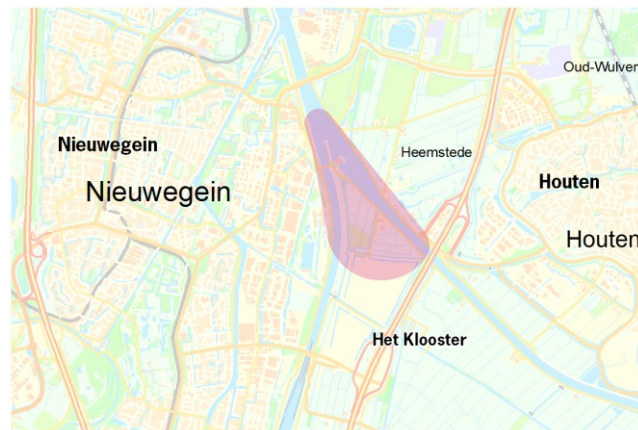
Transformatie van het gebied Hof van Breukelen van de nu nog rommelige stationsomgeving en verouderde, laagwaardige delen van het bedrijventerrein naar een hoogwaardig woon- en werkmilieu.

Toelichting/ontwikkelingen

In het gebied tussen het spoor en het Amsterdam-Rijnkanaal staat het benutten van de optimaliseringsmogelijkheden centraal. De bedrijventerreinen Merwedeweg en Keulschevaart zijn sterk verrommeld en kennen leegstand. In het midden van het gebied is een trein- en busstation met een P&R gelegen en een woonbuurt (Het Rode Dorp).

In de PRS is dit gebied genoemd als een belangrijke binnenstedelijke ontwikkeling met circa 400 extra woningen. Rode ontwikkelingen zijn ook noodzakelijk voor investeringen op het gebied van duurzaamheid, externe veiligheid en mobiliteit. In de afgelopen jaren zijn er door de toenmalige gemeente Breukelen diverse verkenningen en haalbaarheidstudies verricht. In 2014 zal de gemeenteraad van Stichtse Vecht in het kader van de economische structuurvisie een besluit nemen over de precieze gebiedsopgave. Op dat moment wordt ook nader bezien welke provinciale betrokkenheid aan de orde is.

Project 5: Het Klooster

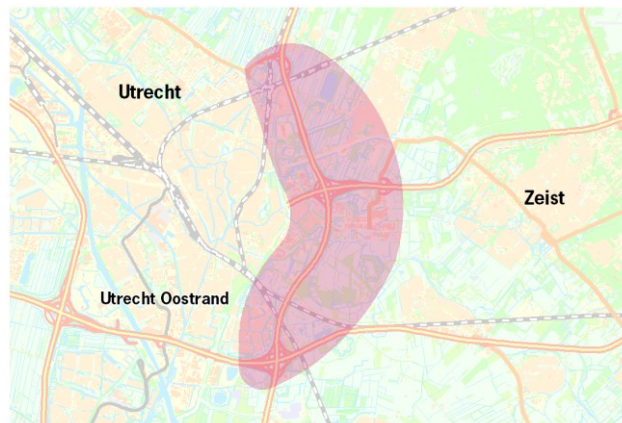
Doel

De ontwikkeling van een Blue Port in het noordelijk deel van het bedrijventerrein Het Klooster.

Toelichting/ontwikkelingen

Eind 2012 is duidelijk geworden dat er onvoldoende markt is voor een volwaardige containerterminal. Dit heeft te maken met economische ontwikkelingen en capaciteit van andere containerterminals in Utrecht en Tiel. Bij een marktconsultatie in de regio is gebleken dat er wel concrete interesse bestaat voor een binnenvaartoverslagstation, waarbij op- en overslag van bouwstoffen gecombineerd wordt met een overslagvoorziening voor containers. Er zijn knelpunten op het gebied van geluid, nautische veiligheid en landschappelijke inpassing (NHW). Een maatschappelijke kostenbaten-analyse zal moeten uitwijzen welke inzet om deze knelpunten op te lossen maatschappelijk verantwoord is. Naar verwachting zal eind 2013 een besluit worden genomen over go / no go.

Project 6: Utrecht - Oost

Doel:

De regio zet in op verdere economische ontwikkeling van het Utrecht Science Park en op behoud en ontwikkeling van de groene kwaliteiten, omdat deze bijdragen aan het vestigingsklimaat. Dit is geconcretiseerd in 4 ambities:

1. verdere ontwikkeling van het Utrecht Science Park (op de Uithof en richting Rijsweerd en toekomstige satellieten);
2. bereikbare oostrand (OV/fiets);
3. robuuste groene conramal (Nieuwe Hollandse Waterlinie, Ecologische Hoofdstructuur en recreatie);
4. leefbaarheid (geluid, luchtkwaliteit).

Toelichting/ontwikkelingen:

Utrecht-Oost is een gebied met een constante groei en grote landschappelijke kwaliteiten. Wat het bijzonder maakt is de centrale ligging rondom het Utrecht Science Park (USP), met verbindingen tussen stedelijke en recreatieve bestemmingen.

Het gebied moet worden voorbereid op de voorziene intensivering van het gebruik, zowel door de wegverbreding van de A27 als de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in en rondom het USP.

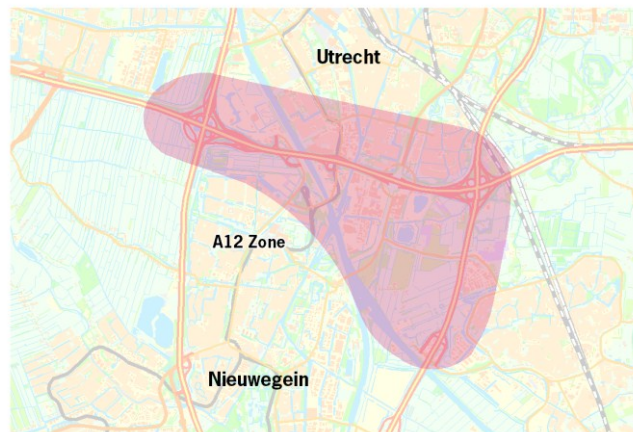
Dit jaar is onder regie van de provincie gewerkt aan een Gebiedsuitwerking in het kader van de inpassing van de A27. Dit traject is voor een aantal regiopartners mede de aanleiding geweest om een vervolg te geven aan de samenwerking.

Naast de investeringen in de A27 en het OV (Uithoflijn) wordt fors geïnvesteerd in de Uithof e.o.. Met een goede afstemming kunnen (investeringen in) de bereikbaarheidsagenda, de economische agenda (Utrecht Science Park) en het vestigingsmilieu elkaar versterken.

De afgelopen periode is er behoefte ontstaan aan een gedeelde integrale rode draad over de ambities in dit gebied; een gemeenschappelijk beeld waar de regio naar toe wil. Ook is er de wens tot een betere afstemming en verbinding tussen de verschillende projecten in het gebied. Het is belangrijk dat de vele partijen die hier actief zijn en investeren elkaar opzoeken, elkaars ambities, projecten en investeringen kennen en afstemmen, zodat deze elkaar en de kwaliteit van het gebied versterken.

Het is belangrijk om samen met de relevante partners te bepalen welke samenwerking en welk product dit gebied nodig heeft. De provincie, gemeente en regio Utrecht hebben daarom het initiatief genomen om een brede bijeenkomst te organiseren met vertegenwoordigers uit het gebied. Deze bijeenkomst zal in november 2013 plaatsvinden.

Project 7: A12 zone

Doel

Op langere termijn kan de A12-zone tussen de verkeerspleinen Oudenrijn en Lunetten zich ontwikkelen tot een hoogwaardig en multifunctioneel woon/werkgebied, dat bijdraagt aan het versterken van de economische kracht van de Noordvleugel. De ligging van dit gebied is uitstekend: op het kruispunt van de twee sterke economische vervoersassen A2 en A12, centraal in Nederland, vlakbij Schiphol en in het hart van de kennisregio van midden-Nederland. Het is een gebied met een grote economische en ruimtelijke potentie.

Toelichting/ontwikkelingen

In 2009 zijn de gemeenten Utrecht, Nieuwegein en Houten, Regio Utrecht, Provincie Utrecht gestart met een verkenning naar de ontwikkelingsmogelijkheden in de A12-zone. In het 'Verstedelijkingsperspectief A12 Centraal' (2011) is een kansrijk perspectief voor de langere termijn is beschreven. Mede in het licht van de huidige economische situatie, geven overheden prioriteit aan het realiseren van stagnerende lopende gebiedsontwikkelingsprojecten (veelal buiten de A12-zone) en worden voor 2025 geen grootschalige ontwikkelingen in de A12-zone voorzien.

De komende jaren zetten de overheden in op het uitwerken van oplossingen voor actuele ruimtelijke en infrastructurele opgaven in het gebied. Begin 2012 is daarom de "Intentieverklaring A12 Centraal" vastgesteld. De fase tot (in principe) 2020 wordt gezien als een fase van actief rentmeesterschap. Gedurende deze fase moet de A12-zone aantrekkelijk blijven voor investeringen die passen bij de lange termijnambities en lopende ontwikkelingen elders niet hinderen. In deze fase kan voor acties uit het werkprogramma IGP-procesgeld worden ingezet. Daarnaast kunnen zich initiatieven voordien die passen in de lange termijn ambities waarvoor een bijdrage in de investering wenselijk is.

Op initiatief van de Kamer van Koophandel is begin 2012 een privaat samenwerkingsverband ingesteld. Zij concluderen dat voor een optimale ontwikkeling niet tot 2020 kan worden gewacht.

In december 2012 hebben de regionale overheden met de private partijen afgesproken om in 2013 gezamenlijk een handelingsperspectief op te stellen om meer duidelijkheid te geven over de voorwaarden waaronder investeringsinitiatieven in de A12-zone op medewerking van de overheden mogen rekenen gedurende de fase van actief rentmeesterschap.

Project 8: Noordelijke Randweg Utrecht

Doel

Opwaardering van de Noordelijke Randweg Utrecht (NRU) naar 2x2 rijstroken, ongelijkvloerse kruisingen en een minimale maximumsnelheid van 80 km/h gekoppeld aan verbeteringen voor de ruimtelijke kwaliteit en van de relatie tussen stad en land.

Toelichting/ontwikkelingen

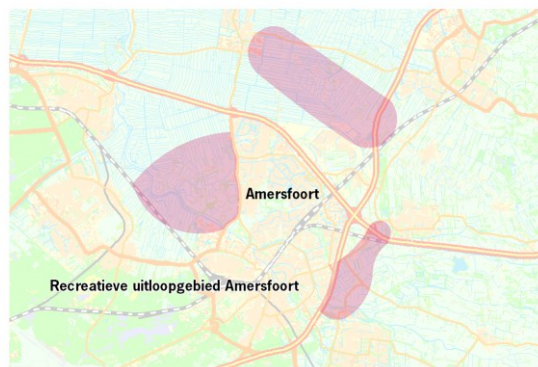
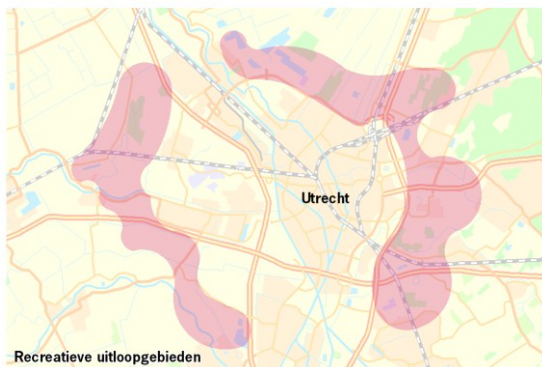
In het kader van de planstudie Ring Utrecht is besloten tot een opwaardering van de NRU, waarbij een goede doorstroming wordt gekoppeld aan een verbetering van de kwaliteit van het gebied. De uitgangspunten voor de ruimtelijke kwaliteit zijn:

- voldoende verkeerscapaciteit op de doorgaande route en aansluitingen van en naar de stad;
- een recreatieve verbinding tussen de stad en land;
- de ruimtelijke inpassing c.q. kwaliteit van het wegbeeld past bij de bijzondere stadsgrens op een cultuurhistorische defensielijn van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Voor de leefbaarheid is het belangrijk dat luchtkwaliteit en geluid voor de bewoners langs het op te waarden wegvak niet verslechtert. Ook moet rekening worden gehouden met de waterveiligheid: de weginrichting moet zodanig zijn dat de weg gebruikt kan worden als vluchtroute bij een overstrooming.

In 2013 heeft het Rijk aangegeven haar bijdrage aan de NRU van €158 miljoen te temporiseren van start uitvoering in 2016 naar start uitvoering in 2025 en oplevering in 2026-2028. In nauw overleg met de gemeente Utrecht wordt gezien wat hiervan de consequenties zijn en of investeringen in tijdelijke maatregelen ten behoeve van de leefkwaliteit aan de orde zijn.

Project 9: Recreatieve uitloopgebieden Utrecht en Amersfoort

Doel

Doel van het IGP-project Recreatieve Uitloopgebieden Utrecht en Amersfoort is duurzame ontwikkeling, beheer en onderhoud van recreatieve voorzieningen rond Utrecht en Amersfoort. Dit bereiken we een door combinatie met andere functies en samenwerking met private partijen. Hiermee versterken we de verbinding tussen stad-ommeland, en combineren we recreatie, ecologie, (stads-)landbouw, zorg, woon en werkfuncties.

Toelichting/ontwikkelingen

Het programma Recreatie om de stad bestaat uit een aantal deelgebieden rondom de stad Utrecht. In deze deelgebieden werken we aan het inrichten en beheren van recreatieterreinen en voorzieningen. Het Rijksgeld voor verwerving, inrichting en beheer dat voor dit programma beschikbaar was, is in 2011 weggefallen. Nu werken de regionale partijen, die zitting hebben in de stuurgroep RodS Utrecht, aan een herijkt programma dat past binnen de nu nog beschikbare middelen.

Inrichting zal nog plaatsvinden aan de westzijde van Utrecht, in het deelgebied Haarzuilens en Hollandse IJssel. Bij Haarzuilens zijn Wielreveld en het Hamlaangebied al in uitvoering. Bij het gebied Hollandse IJssel ten noordwesten van IJsselstein worden nu de koppelingskansen verkend tussen de recreatieve opgave en natuur (EHS en groene contour), water en cultuurhistorie. Hier ligt ook de belangrijkste link met het IGP. In het Noorderpark is het plusplan van het gebied Ruigenhoek uitgevoerd en is in 2013 een aantal recreatieve paden geopend.

In Amersfoort liggen er recreatieve opgaven bij de Schammer, Coelhorst /Eem, de Laakzone en Vathorst - Noord. Deels zijn deze gebieden al ingericht, deels in uitvoering of in voorbereiding. Binnen het stedelijk gebied zijn Randenbroek en Maatweg in uitvoering.